

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 374/2023-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíša (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **IDEA NOVA SE**, Záhřebská 41, Vinohrady, Praha, Česká republika, IČO 06 541 984, zastúpenej JUDr. Jozefom Podobom, advokátom, Obrancov mieru 32, Dubnica nad Váhom, proti postupu a uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 27 Cb 158/2007 z 22. mája 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 26. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) č. k. 27 Cb 158/2007 z 22. mája 2023 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“). Sťažovateľka navrhuje označené rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka je stranou sporu vedeného okresným súdom o určenie neplatnosti zmluvy o predaji podniku a o určenie vlastníckeho práva. Právny zástupca sťažovateľky bol v čase od 21. apríla 2023 do 17. mája 2023 práceneschopný, o čom upovedomil aj okresný súd. Počas jeho práceneschopnosti mu bolo 12. mája 2023 doručené upovedomenie okresného súdu o nariadení termínu pojednávania na 29. jún 2023. Po skončení práceneschopnosti sa oboznámil s obsahom upovedomenia a 19. mája 2023 požiadal okresný súd o odročenie pojednávania z dôvodu plánovaného pobytu na dovolenke v Tatrách v čase od 29. júna 2023 do 1. júla 2023 s tým, že ak by okresný súd žiadosť neakceptoval, požiadal o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní. Zároveň právny zástupca sťažovateľky uviedol, že táto nesúhlasí so substitučným zastúpením. Napadnutým uznesením okresný súd nevyhovel žiadosti právneho zástupcu sťažovateľky z dôvodu, že upovedomenie o termíne pojednávania bolo

právne mu zástupcovi doručené 12. mája 2023, o odročenie požiadal až 19. mája 2023, teda nekonal bezodkladne po doručení tohto upovedomenia. Okresný súd vyjadril porozumenie s právom právneho zástupcu čerpať dovolenku na zotavenie, tento dôvod ale nebol posúdený ako dôležitý, a preto nebol akceptovaný. Okrem toho ide o reštančnú vec z roku 2007, nálezom ústavného súdu bolo okresnému súdu uložené konať bez zbytočných priet'ahov.

II.

Argumentácia s'ťažovateľky

3. S'ťažovateľka proti napadnutému uzneseniu okresného súdu a jeho postupu v napadnutom konaní argumentuje, že okresný súd porušil jej základné právo na rovnosť a právnu pomoc tým, že za rovnakých okolností vyhovel žiadosti inej strany sporu, resp. žiadosti jej právneho zástupcu o odročenie pojednávania z dôvodu plánovanej dovolenky a pojednávania nariadené na 17. august 2023 a 24. august 2023 odročil na 7. september 2023 a 21. september 2023.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej s'ťažnosti

4. Podstatou ústavnej s'ťažnosti je tvrdené porušenie základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy a základného práva na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu a jeho postupom, ktorým v prípade s'ťažovateľky nevyhovel jej žiadosti o odročenie termínu nariadeného pojednávania z dôvodu plánovanej dovolenky jej právneho zástupcu, avšak v prípade inej strany konania takejto žiadosti založenej na rovnakých dôvodoch bolo vyhovené.

5. Je potrebné zdôrazniť, že predmetom ústavnej s'ťažnosti je procesné rozhodnutie okresného súdu o vedení konania, súdne konanie pred okresným súdom ďalej pokračuje.

6. S'ťažovateľkou označené základné práva (právo na rovnosť a právo na právnu pomoc) sú súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie. Z pohľadu ústavného súdu označeným základným právam sú spôsobilé poskytnúť ochranu všeobecné súdy v konaní o opravných prostriedkoch. Podľa § 365 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. S'ťažovateľke teda nič nebráni, aby svoje argumenty o porušení svojich práv prezentovala v ďalšom konaní o veci samej pred všeobecnými súdmi, a to s akcentom na to, že konanie pred súdom má spĺňať garancie práva na spravodlivý proces ako celok. Okrem toho aj úlohou ústavného súdu je najmä posúdiť, či je konanie pred všeobecným súdom spravodlivé ako celok (pozri tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Komanický proti Slovenskej republike zo 4. 6. 2002, č. 32106/96, bod 47). To je v zásade možné až po jeho definitívnom skončení. Povinnosť chrániť základné práva totiž majú aj všeobecné súdy a až v prípade, keď v tejto úlohe zlyhajú v zásade ako celok, môže do ich činnosti zasiahnuť ústavný súd (IV. ÚS 79/2020, IV. ÚS 357/2021). Ústavný súd preto spravidla nezasahuje do prebiehajúceho, ešte neskončeného konania pred všeobecnými súdmi (II. ÚS 562/2018, II. ÚS 406/2018, III. ÚS 481/2017). Takýto prieskum je pripustený len veľmi výnimočne, v prípadoch, keď by

namietané pochybenie zaťažilo celý ďalší proces zásadnou vadou, ktorá by už nebola reparaovateľná v ďalšom konaní (III. ÚS 46/2013, I. ÚS 227/2018).

7. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť pre jej neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že v tomto prípade okresný súd nevyhovel žiadosti právneho zástupcu o odročenie pojednávania, pričom je zrejmé, že o veci sa naďalej koná. Sťažovateľka neuvádza, akú ujmu utrpela v dôsledku nevyhovenia jej žiadosti, pričom v napadnutom uznesení okresného súdu je uvedené, že sťažovateľka žiadala eventuálne o odročenie nariadeného pojednávania, resp. ospravedlnenie jej neúčasti (ods. 1 napadnutého uznesenia), teda je zrejmé, že sama rátala aj s nevyhovením jej žiadosti. K poukazu na rozdielny postup okresného súdu pri vybavovaní žiadosti o odročenie nariadeného pojednávania v prípade inej strany sporu nie je zrejmé, za akých okolností podala táto strana sporu žiadosť o odročenie, teda či došlo k splneniu podmienky reagovať na oznámenie súdu bezodkladne. Ak sťažovateľka mieri na upovedomenie okresného súdu z 3. mája 2023 o prerocení pojednávania nariadených na koniec augusta 2023, z tohto dokumentu vyplýva, že išlo o pojednávania nariadené na neskorší čas ako v prípade sťažovateľky, keď táto 19. mája 2023 žiadala o odročenie pojednávania nariadeného na 29. jún 2023, nemožno teda uzavrieť, že by šlo o rovnaké okolnosti.

9. Je teda zrejmé, že medzi napadnutým rozhodnutím a obsahom označených základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, preto by bolo možné subsidiárne uvažovať aj o odmietnutí ústavnej sťažnosti sťažovateľky pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

10. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších jej návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. augusta 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu